

Joža Uprka se vrátí do Klobušic

Klobušický zámek i s parkem si Uprka pořídil díky honoráři za monumentální Jízdu králů

UHERSKÉ HRADIŠTĚ

Klobušice. Malá vesnička, dnes připojená ke slovenské Ilavě, je krásným místem na Pováží.

Toto místo si před sto lety zamiloval i slovácký malíř Joža Uprka, když se mu začalo zdát, že jeho rodné Slovácko ztrácí malebnost a poetiku.

„Jako malý kluk jsem se setkal s vyprávěním pamětníků Uprkova období v Klobušicích, kteří vyprávěli, jak malíř rád po kraji jezdil na žebříňáku se svými modelkami,“ smál se na přivítanou dnešní primátor Ilavy Viktor Wiedermann před vilou, ve které Joža Uprka trináct let žil a pracoval. Přesto, nebo právě proto řadí Wiedermann slováckého umělce k výrazným osobnostem, které jsou dnes spojovány s Ilavou. Jeho dílo a pohled na tehdejší Pováží chce uchovat i pro příští generace.

Proto na setkání se spoluzakladatelem Galerie Joži Uprky v Uherském Hradišti Petrem Vašátem uvitl podanou ruku a vzájemně si potvrdili kroky, kterými chtějí nejen přiblížit tvorbu Uprky dnešním Slováckům, ale také sblížit dva regiony, které dnes odděluje státní hranice. „Naše setkání není první a navazuje na návštěvu pana primátora Ilavy v naší galerii v Uherském Hradišti v prosinci loňského roku. Jsem moc rád, že jsem si mohl prohlédnout místa, kde Uprka maloval a kde našel novou inspiraci. Samotný Mistr slováckého venkova by už asi vilu a přílehlý park nepoznal, protože park je po sto letech plný vzrostlých stromů, které stími výhledy na Váh a Bílé Karpaty. Nicméně klíč z parku i interiéru vily, kterou samotný Uprka nazýval Klobušickým zámekem,

stále vyznačuje. Mimochoodem Klobušický zámek i s parkem si mohl Uprka pořídít díky honoráři za monumentální vícnovskou Jízdu králů, kterou mohou jeho milovníci nově obdivovat v naší galerii v Uherském Hradišti,“ připomněl Petr Vašát nejcennější exponát, který získal do Uprkovy galerie.

Dnes by už Uprka klíč na práci ve svém zámku opravdu nenašel. Domov v něm

Pamětní deska Joži Uprky bude instalována na jeho bývalé vile

● Petr Vašát se sochařem Zdeněkem Tománkem přijeli do Klobušic vybrat místo pro pamětní desku Joži Uprky. FOTO: ALEŠ MAZÚREK

totiž našlo téměř čtyřicet dětí a mladých lidí v Centru pro děti a rodinu, obdobě našich dětských domovů. V samotné vile i přílehlém parku tak zní dětský křik a smích. „V budově je naše zařízení více jak pětaticet let a za tu dobu prošla výraznou proměnou a přístavbou, takže Joža Uprka by ji určitě nepoznal, stejně jako park, kde vznikla mj. hřiště. Přesto budeme moc rádi, když se podaří uskutečnit myšlenku připomenutí Uprkova působení v Klobušicích. I pro naše děti je důležité, aby znaly historii místa, ve kterém žijí, a těšim se, že se na stěnách domova objeví třeba i Uprkovy repliky některých obrazů, na kterých uvidí, že se dalo žít a pracovat bez mobilů v ruce,“ doplnila primátora Ilavy a spoluzakladatele Uprkovy galerie ředitelka Centra pro děti a rodinu Erika Janíčková.

Na závěrečném jednání na ilavské radnici došlo k dohodě, že začnou práce na instalování pamětní desky Joži Uprky na jeho bývalé vile v Klobušicích, kterou by měl ztvárnit slovácký sochař Zdeněk Tománek. **ALEŠ MAZÚREK**

Uprka může být náš by-pass, říká primátor Ilavy Viktor Wiedermann

My Slováci máme někdy problém vážit si svých předků a máme tendenci je mazat ze svých paměti

Pane primátore, před Vánoci jste navštívil Slovácko a galerii Joži Uprky a dnes vám Slovácko oplátilo návštěvou. Posunula se spolupráce obou regionů za ten půlrok?

V první řadě jsem moc rád, že pan doktor Vašát i pan Tománek přijali naše pozvání a my jsme jim mohli na oplátku představit nejen Klobušice, ale i naše město. Bylo to velmi příjemné a přátelské setkání, z čehož mám upřímnou radost, protože s přáteli se dají realizovat vždycky zajímavé myšlenky a nápady. A právě v realizaci našich nápadů jsme se posunuli o velký kus dopředu. Shodli jsme se na umístění pamětní desky Joži Uprky na Klobušické vile, probrali jsme, jak by mohla vypadat, kdy bychom ji mohli umístit na budovu dnešního Centra pro děti a rodinu.

Uprka před sto lety tak trochu utekl z rodného Slovácka k vám na Pováží a strávil ve vašem regionu trináct plodných let na vrcholu svých tvůr-

čích sil. Zanechal ve vašem kraji výraznou stopu?

Nevím, jak to máte vy Češi, ale my Slováci máme někdy problém vážit si svých předků a máme tendenci je mazat ze svých paměti. Tím se ale nejvíce prohrěšujeme vůči naší budoucnosti. Bereme možnost našim dětem a vnukům poučit se z chyb nebo možnost hledat inspiraci v osobnostech, které se výrazným způsobem zapsaly do naší historie. My samozřejmě můžeme vyjádřit náš pohled, názor, ale nemá me právo vynášet nad tímto osobnostní soudy. Tito lidé žili a tvořili v konkrétní reálné době, kdy museli přijímat svá rozhodnutí. Také se u nás říká: Po boji je každý generál.

Ale abych odpověděl na vaši otázku. Uprka nezanechal v historii našeho kraje stopu. On nám zanechal obrazy z tehdejší doby, tedy doby, kdy neexistovaly videozáznamy, barevné fotografie apod. K tomu nám zanechal v tech-

to obrazech i svůj pohled na život, který nám nabízí možnost pohlednout do naší historie a přemýšlet nad ní. A to je podle mého názoru právě v dnešní době něco mimořádně důležitého.

Říkáte, že pamětní tabule na Klobušickém zámku je prvním krokem k návratu Uprky na Pováží. Jaké jsou ty další kroky?

Opravdu jsem upřímně rád, že jsme na druhé straně Bílých Karpat našli své přátele, a to je pak radost něco tvořit. My bychom rádi, aby u nás v Ilavě, ale i na Pováží bylo více Uprky. Uprka je i naše historie a identita a my se k ní hrdě hlásíme. Proto jsme s nadšením přijali pozvání k další návštěvě Slovácka, Galerie Joži Uprky, jeho rodného Kněždubu... Tentokrát ale ne jako delegace z radnice, ale jako výlet, návštěva, pouť za Uprkou pro širší vrstvu našich obyvatel. Chceme, aby více našich lidí poznalo, jak se žije u vás, jak dokážete uchovávat

● Viktor Wiedermann věří v propojení regionů Slovácka a Pováží. FOTO: ALEŠ MAZÚREK

tradice a jak žijete dnes. Ve fázi dokončování máme náš rekonstruovaný kulturní dům a těšim se, že jako první v něm přivítáme Uprkova díla. Máme svoje městské muzeum, kde chceme instalovat národopis-

no expozici krojů, tradičních řemesel, výrobků a mezi nimi nesmí chybět Uprkův pohled na Pováží minulého století. Tech plánů, nápadů je spousta

a jsem opravdu nesmírně rád, že na druhé straně hranice máme vstřícné lidi, přátele, se kterými dokážeme najít rychlé společnou řeč. Víte, rozdělení našich republik před třiceti lety bylo pro mnohé z nás rozdělením srdcí, ale věřim, že Uprka bude jedním z by-passů, který ta naše srdce dokáže sladit do stejného rytmu. **ALEŠ MAZÚREK**